

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljko pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Razdraženje mej Nemci in Francozi.

Ko so te dni vse oči v iztok uprte bile in se še zdaj radovedno in napeto pričakuje, ali bode Rusija precej udarila, ali spomladi čakala, — začul se je iz zapada orožni hrup, rožljanje le sicer, a vendar resno in nevarno. Dva smrtna sovražnika, Francoz in Nemec, si zopet zobe kažeta. Francozje dolže Nemce, da pripravljajo boj, a Nemci zopet Francoze, da se hoté maščevati. V „République Française“ se piše iz Strassburga dopis, v katerem se pripoveduje, da Nemci to ugrabljeno tvrdnjo strašno utrjujejo: „Kar nas vznemirja, pravi francoski dopisnik, to je febrozno delovanje, s katerim se hiti Strassburg z živem in strelivom obskrbovati. Celi vlaki prihajajo iz Koblenca in Majnce ter se slatina in udelano sočivje v magazinih kopiči tako, da moreta zdaj Strassburg in Metz dveletno obleganje prestati. To dokazuje, da se Nemčija pripravlja in orožuje na vojevite stvari in da neče čakati, da bi se mi militarno popolnem okrevali.“

Ravno tako, kakor na francoske, je tudi na nemške strani strah in ščuvanje. Bismarkova „Nordd. Allg. Ztg.“ toži, da se iz Ogerskega na Francosko več žita uvaža, nego je navadno treba. — Isti list dolži v drugem članku francoske novine, da na vladni ukaz Nemčijo obirajo, obrekujejo in zbadajo. Ravno tako Bismarkova „National-Zeitung“ se huduje na francoske novine vseh barv, da prizadevanje Nemčije črni in da jo hoté z Rusijo razdvojiti, ter kliče evropsko javno mnenje proti Francozom.

Znano je, da uže maja 1875 so bili za-

čeli nemški listi ravno na ta način hujskati proti Franciji in kasneje se je zvedelo, da je tačas Bismark nameraval z vojsko na Francoze planiti in jih še enkrat zdrobiti, predno se jim posreči svojo vojsko popolnem urediti. Tačas je ruski car zabranil vojsko. Zdaj ima Rusija polne roke in se ne utegne brigati za zapad. Mar torej Bismark zdaj misli izvršiti, kar pred dvema leti nij mogel? Verjetno: a menda so Francozje zadnjih pet let vendar porabili, da bodo vpad Nemcev drugače pričakali, nego zadnjič.

Iz vsega je pa vidno, da občna evropska vojna more iz orijentalnih stvari prav lahko nastati, da mora torej Rusija res previdno ravnati in tudi s faktorji računati, ki nam dozda še vidni niso. Bog ve, kaj nam prinese leto 1877 z dvema svojima sedmicama, ki imati res podobo, zlo pomenjajočo, Bog da je le zlo in pokop sovražnikom dobrih idej.

Po konferenci.

Konferenca* je torej končana. Nedeljo večer so poslaniki podpisali končni protokol in so se zmenili, da Salisbury gre v ponedeljek (22. januarja), vtorek zjutraj ide Ignatiev in še tist dan otidejo Zichy, Calice, Werther, v sredo pa Bourgoing, v četrtek Elliot, petek Chaudordy in Corti. Turčija bode zdaj sama in če do spomladi vojske ne bode, gledala bode Evropa čez plot, kako bodo začeli Turki svojo ustavo izvrševati, svoje obljube izpolnovati. Da bi jih sploh izpolniti mogli, tega nihče drugi ne verjame nego tisti, ki uže odkar je vstanek v Hercegovini počil, v samih mirovnih sanjah in napačnih mirovnih prorokovanjih živé.

Zadnje besede Ignatieve, da, če Turčija vnovič začne vojevati proti Srbiji in Črnej gori in nadlegovati kristijane, bode imela o tem Evropa govoriti, razlaga večina tujih časnikov tako, da bode najbrž Rusija še nekaj počakala, da vidi ona in Evropa ter se prepriča o ničevosti turških obljub. To razlaganje — ali je krivo ali pravo, to bode sto- prav bližnja prihodnost pokazala — daje nekaterim optimistom nekaj novega olja za njih mirovno svetilnico. Previdno pa je, da se ta- cim pričakovanjem ne pridružujemo.

Grška in politično položje.

Na Grškem se kažejo uže slabi nasledki negotovega političnega položja. Trgovina propada in begunci dohajajo vedno iz Carigrada in turških provinc v Atene. V atensko luko se pričakuje več angleških ladij iz Bezike. Čuti se, da je politična atmosfera vsa napeta, in nevihte se je treba toliko bolj bati, ker se nij nič storilo, ob kar bi se ljuti viharji mogli razbiti. Grki po turških vstalih provincijah se bodo golovo vpri, posebno oni v Makedoniji, žrtvovali bodo kri in blago, samo, da ne bo nihče delal z njimi, kakor se je ravnalo z Bulgari.

Tudi Epiroti in Tesalci, kakor Krečani jedva čakajo, da se jim pomigne. Vse to bi bilo za Grecijo, ki bi potlej morala aktivna postati, naj bi se jej še tako odsvetavalo in žugalo, še tako ugovarjalo in protestiralo — vse to bi bilo zá-njo najnesrečnejši dogodjaj. Dozda so razni poslaniki Greciji odsvetovali, naj ne temni še ona ikako iztočnega obneha in te svete nadaljujejo še zdaj, ko konferenca ne more pokazati nikakih uspehov. Oni hote

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Osmo poglavje.

(Dalje.)

Bilo je tedaj popolnem temno, tako da ljudje v razsvitljenej sobi nijso mogli nobenega na ulici videti; a Viljem in Jerica sta imela tem lepšo priliko videti v sobo. Bila je zares lepa hiša, gotovo bivališče bogatinca. Svitli ogenj, v katerem je gorel premog in bliščeča svetilnica sredi sobe razširjala sta svojo veselo svetlobo. Dragocene preproge, temna zagrinjala, slike v pozlačenih okvirih in velikanska zrcala, ki so vse na vse strani odbijala, kazala so Jerici prvokrat, kako se živi v preobilnosti in lišpu. S to krasoto je bila združena neka posebna prijetnost, kar je ubogega in revnega otroka še bolj očaralo. Miza je bila bogato opravljena za čaj; prt iz damasta, kot sneg

belega, bliščeče posode, pred vsem pa samovar prav po domače sičajoč, so bili kaj privabljivega pogleda. Imeniten gospod v pisanih šlapah je sedel v naslonjači tik ognja; imenitna gospa s pisano čepico na glavi je pazila, kako je hišina pripravljala mizo za čaj, in otroci domači so smehljaje se stali pri oknu ter vsi srečni gledali ven, kot smo bili uže omenili.

Bile so, kot jih je Viljem popisal, nežne, ljubeznjive male stvarice, zlasti pa deklica, ki je bila Jeričinih let in najlepša mej tremi. Svitli lasje so jej v dolgih kodrih viseli po vratu, belem kot sneg. Bila je modrih očij, angeljskega obličja in majhene okrogle postave. Jerica se je čudila in radovala tako močno, da se še izraziti nij mogla, ampak je le vsklikujé poskakovala, ter Viljema sedaj na to, sedaj na ono opozoriti skušala.

„O Viljem, ali nij to ljubeznjiv otrok? in le poglej, kako lep ogenj, — in kako krasna gospa! In poglej, poglej le očine črevlje. Kaj pa je tam na mizi? Zdi se mi, da je nekaj

dobrega. Poglej le tam veliko zrcalo; o Viljem, kako so to ljubeznjivi, majheni, lepi otroci.“

Vsi njeni vzklici so se začenjali in jenjali s hvaljenjem otrok. Viljem je bil prav zadovoljen; Jerica se je toliko radovala, kolikor je sam se nadejal ali si želel.

Sedaj se je približal Trueman; ko se je njegov prižigalnik poleg tlaka pregibal, obrčala sta Jerica in Viljem na se pozornost ter postala predmet pogovorov. Majhena kodrasta deklica ja je zagledala, ter ja obema drugima pokazala. Če prav Jerica nij mogla vedeti, kar so govorili, vendar jej uže misel nij všeč, da na njo zijajo in o njej govorijo. Skrivši se za svetilnik, se nij hotela nikakor pokazati ali okrog sebe pogledati, če prav se je Viljem jej posmehoval rekoč, da se sedaj ne smeta spodtikati nad tem, da sta prišla na vrsto opazovanim biti.

Ko pa je Trueman vzel svojo lestvico, ter je hotel dalje iti, zletela je za njim, da bi ne bila več opazovana; kar pa jo je Viljem

zaprečiti, da Grecija ne deluje za narodne svrhe. Toda kadar se začne vojska med Rusijo in Turčijo, je tudi politika Grecije odločena. Grecija bo zopet čakala; nadaljevala bo svojo opazovalno nevtralnost. Ob enem pa se bo pripravljala, da zavzame dostojno mesto, ako se turški Grki vpró.

Ta oboroženi mir bo stal pač mnogo denarja. Grecija se nadeja, da dobode denarja in podpore za svoje namene v Evropi. Da-li vse to dobo ali ne — za vojsko bo ipak morala vedno pripravljena biti. In vidi se, da vlada v tem zelo napreduje, kar se tiče pripravljanja naroda za vojsko. Ker so dijaki vojaško izurjeni, dobode oboroženi narod dobre podčastnike. Kar je za akcijo najbolj potrebnih stroškov, se bodo pokrili s posojilom 10.000.000 drahmov, ki se je nedavno naredilo. Subskripcija na to posojilo se je uže začela. Izdalo se je 20.000 obligacij po 500 frankov. To vse bodo pokrili lahko colni dohodki v Zakintu; narodna banka pa bo emitirala to posojilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. januarja.

Včeraj se je sešel zopet **državni zbor**. Mej tem kar je bil čez praznike preložen, izgubil je jednega poslanca, viteza Schönererja, ki je mandat odložil, javno izpoznavši, da nij mogel ničesa doseči. Schönerer je bil neodvisen ustavoverec, dobro voljo je imel povsod, ali — taci njegova stranka nema rada.

Ministri na Dunaji so imeli nedeljo do polu dne posvetovanje. Po tem so šli nekateri v Pešto, kjer je denes pod predsedništvom cesarjevim skupni ministerski svet zaradi nagodbe.

Vnanje države.

Hercegovinski načelniki vstašev pripravljajo shod v Cetinji na katerem bodo sklenili in odposlali peticijo do ruskega carja za popolno osvobodjenje Hercegovine izpod turškega jarma.

Srbski „Istok“ je uže večkrat Srbom resnico v oči povedal, da, če dozdej niso zmagovali, kriva je dosti temu zdajna generacija, ki je premehka bila in se nij izkazala podobno Srbom Črnega Jurija, in Miloša. Ruskim prostovoljcem in slovanskim odborom mora biti Srbija najbolj hvaležna, pravi rečeni list zopet.

General **Černjajev** je v Parizu sprejel več odličnih žurnalistov in dopisnikov, ka-

terim je svoje prepričanje izrazil — da bode spomlad vojska, ker jo ruski narod terja.

Dopisi.

Iz Smartnega pri Litiji 21. jan.

[Izv. dopis.] (Svarilo cestnemu odboru v Metliki.) Uže je ravno zdaj eno leto, kar sem jaz vas, možje cestnega odbora Metliškega, mislil po časopisu očitno pred svetom svariti, kako zanikrni ste glede vzdrževanja cest in narejevanja potrebnih mostov, pa mislil sem si, naj ostane za ta pot, zakaj grešnik se spreobrne, morda se bode tudi cestni odbor Metliški. Ali žalibog, motil sem se jaz jako močno. Priromal sem jaz s svojimi vozniki letos kakor lansko leto ravno o tem času v Metliko, da si nakupim Vivodinskega dobrega vina, ker je moja navada se preskrbeti z vinom iz več krajev. Doidem v Metliko, a prišlo mi je od strani Draščanov in Božjakovčanov, tarnanje in toženje o ravno taistej stari zanikrnosti Metliškega cestnega odbora, kakor lansko leto do sluha. Ker vi sami ne spoznate vaše zanikrnosti, hočem jaz očitno pred svetom odkriti jo.

Ravno o tem času lansko leto prišel sem jaz v Metliko Vivodinsko vino nakupovat, šel sem vsled tega v gorice in nakupil kvantiteto vina, kolikor mi je bilo mogoče; ko pripeljejo hribski vozniki vino iz gorice, glej kako velika nevarnost mi je stala pred očmi, katero je sam cestni odbor zakrivil, ker ne napravi potrebnega mosta čez vodo Kamnico. Ko pripeljejo vozniki na petih vozeh vino po dva para volov v vsakem vozu vpreženih, hotevši pretirati to vino čez omenjeno vodo, nič hudega in nevarnega si ne predstavljaje, bili so v sredi vode tako nanagloma od valov deroče vode zasačeni, da so bili vsi vozniki obupani, in nijso znali od kraja sebe, živino in vino iz vode rešiti, ter so uže voli vsi pojemali in gagali; v tem obupnem položaji se je vendar nazadnje jim posrečilo, vole iz jarnov oprostiti, in voz še toliko nazaj pridržati, da je bil pri enem zraven stoječem drevesu z verigami priklenen, in v vodi cele štiri ure stati mogel, da se je voda malo vletela; ravno toliko časa so pa mogli tudi čakati onkraj vode vozniki z drugimi štirimi vozmi. To vse se je godilo v mojej navzočnosti.

Ko sem prišel letos v Metliko, tožili so

mi Draščanje in Božjakovčanje zopet o velikej nevarnosti in nesrečah, katere so se prigodile ravno na ovej vodi Kamnici. Peljal je mož z volmi voz slame čez to vodo; ujela ga je huda voda, prebračevala voz in živino, tako, da se je komaj odtegnil pogubljenju. 8. januarja t. l. je prišel vinski trgovec M. A., poštar iz Starega Loga pri Kočevji sebi nakupit Vivodinskega vina, on je hotel prepeljati voz vina z lepim parom mladih konj, a je bil ravno tako kakor moji vozniki lansko leto v vodi Kamnici nesrečen; valovi in svedri hude deroče vode so zagnali vse, skupaj, pa premetavali po vodi konje in voz z vinom; gospodar konjev in blaga prihiti na pomoč, da bi rešil konje in hlapca pred smrtjo iz vode, kateremu se pa nij posrečilo, temuč nevarnost je bila še večja in poguba bi bila, ko bi ne bil na vrvi privezani, jako srčni in pogumni sin župana g. J. Nemaniča iz vode izlekel gospodarja in hlapca. Pa tudi po tem potu se je posrečilo enega konja rešiti, in drugi lep mlad konj, kateri je veljal 300 gold., je poginil v vodi. Ali zasluži takšen cestni odbor medaljo ali ne?

Josip Jaklič.

Iz Rusije 18. januarja. [Izv. dopis.]

Pisal sem uže večkrat, kako se je premenil položaj jugoslovanskega vprašanja sploh, a položaj Rusije, igrajoče v njem tako važno rolo. Ravno tako veste, kako brzo se je ta premena vršila, in da je ravno ta premena vzbudila strašen krik v stanih one stranke, katera vidi v slovanskem vprašanji, razrešenem v slovanskem smislu, svoj pogin, deloma gmotni, deloma celo narodni. Ta krik je namerjen Rusiji, kakor onej državi, katera slovi, da je slovanska država, katera je torej prav za prav vidna jedenica, prvi faktor vseh mogočih strank, nespadajočih k stranki, katero sem zgoraj omenil in jo imenujem kontro-slovansko. Vi ste sami preblizu tej stranki, da bi ne znali zadržaja njenih radostnih vriskov, ste uže večkrat napomnili ga in pri jednacijh priložnostih vselej zagovorili besedo, katera je dostojna lista vašega in sploh vsacega iskrenega prijatelja (ne slovanskega partikularizma, no) splošnega razvitja in splošne osode Slovanstva. V srčno zahvalo za vaše pošteno slovo pošiljam vam tukaj odgovor na znano vam židovsko ukanje lista, kateri govori v imenu najmogočnejše po čislju tukajšnje stranke,

poklical, ter jej rekel, da so šli otroci od okna, vrnila se je nagloma, da bi še enkrat pogledala notri, prišla je ravno o pravem času, da jih je videla, vستي se k mizi za čaj. Drugi trenotek je prišla uže postrežnica, ter je zagrinjalo spustila.

Jerica je potem prišla Viljema za roko in zopet sta hitela za Truemanom.

„Jerica, ka ne bi ti rada bivala v takej hiši?“ rekel je Viljem.

„Da, rada, prerada,“ odvrnila je Jerica; „ka nij krasna?“

„Želim, da bi imel tako hišo,“ rekel je Viljem. „Menim namreč, v bodoče enkrat.“

„Kako jo bodeš pa dobil?“ vskliknila je Jerica, premočno čudé se drznim njegovim besedam.

„No, delal bodem in se obogatil, ter jo bodem kupil.“

„Tega ne bodeš mogel; veljalo bi premnogo denarjev.“

„To dobro vem; a jaz zamorem tudi prislužiti veliko denarjev in prislužil jih bodem. Gospod v tej veliki hiši bivajoč je bil tudi

revež, ko je došel v Boston; in zakaj bi se drug ubog deček ne mogel obogatiti kakor prvi?“

„Kako misliš si je prislužil toliko denarjev?“

„Tega ne vem; a pota so jako različna. Nekateri mislijo, da je pri tem gola sreča, meni se pa zdi, da je treba ravno toliko spretnosti.“

„Ali si ti spreten?“

Viljem se je zasmijal. „Ali sem jaz spreten?“ rekel je. „No, če ne bodem enkrat postal bogat mož, potem smeš reči, da nijsem spreten.“

„Jaz vem, kaj bi storila, ko bi bila bogata,“ rekla je Jerica.

„Kaj?“ vprašal je Viljem.

„Najprej bi kupila strijcu Truemanu velik lep naslonjač z blazinami krog in krog in z lepimi cveticami, ravno takega, kot je bil ta, na katerem je oni gospod sedel; potem pa bi kupila velikih svetilnic, prav mnogo na enem stebriči nastavljenih, da bi soba bila prav svetla, svetla, kolikor le mogoče.“

„Jerica, zdi se mi, da imaš kaj rada svetlobo,“ rekel je Viljem.

„Prerada jo imam,“ odgovoril je otrok. „Jaz črtim vse temne črne kraje; rada imam zvezde in svetlo solnce, ogenj in strije Truemanov prižigalnik.“

„Jaz pa imam rad svetle oči,“ segel jej je Viljem v besedo; „tvoje oči se vidijo, kakor zvezde, denes večer se ravno tako blišče. Ka se denes nijsva dobro imela?“

„Dobro, prav dobro.“

In tako sta tekala dalje. Jerica je skakljala in plesala dalje po tlaku, Viljem pa se je ž njo veselil in radoval ter je bil nekoliko ponosen na to, da je majhen stvarico kratkočasil in jo tudi varoval. Dolgo sta se pogovarjala, kako hočeta rabiti bodoče bogastvo, katerega enkrat imeti sta se nadejala; kajti Jerica se je navzela Viljemove srčnosti, za to se je sklenilo delati in obogateti. Viljem jej je razkladal mnogovrstne načrte svoje, da bode napravil svojej materi, svojemu staremu očetu in celo Jerici in strijcu Truemanu vse prijetnosti ter jih obdal z lišpom, o katerem je le

skrbeče za to, da bi naše slovansko delo ne propalo, da bi v istini storili važni korak naprej k dobremu. „N. Vr.“ piše:

„Moramo priznati, da mnogo organov, kateri so do sedaj govorili za javno zvezo z Rusijo glede izhodnjega vprašanja, čuti se nekako potrto od tega sovražnega kora, kateri stavi svoje sklepe na konferenciji, katera korak za korakom stopa nazaj in katera je na ta način prišla uže do Andrašijevih reform, da celo uže za nje, a Turčija celo v tej formi neče ničesa znati o konferenčnih predloženjih. Kakorkoli bili bi razžaljeni ti radostni kliki za rusko samoljubje, nismo globoko prepričani, ka vrugi slovanstva likujejo samo za — časno. Rusija je koj od začetka glasno zjavila, da zna ona samo eno sredstvo, da bi pomirila vstale dežele in vpeljala v njih človečanske reforme: okupacijo teh dežel ali po ruskej ali po drugej neutralnej vojski. Evropa se je protivila temu in po Angliji predložila plan, po katerem bi mogoče bilo doseči podobnih rezultatov pri pomoči meneje krutih mer. Kakor člen skupnosti evropskih držav Rusija nij mogla odvreči mnenja svojih sotovarišev, če nij hotela podvrgniti se raznim očitanjem, da porušuje mir, in javila se je na kongresu, predloženem od Evrope, da si je dobro znala uže naprej brezplodnost jednaci mer proti Turčiji. Rusija je na ta način pustila Evropo poskusiti vse šance mirnega razrešenja vzhodnjega vprašanja, pri čemer so pooblaščenici držav po dolgem delu primorani bili prepričati se, ka i moralčno davljenje cele Evrope nij bilo tako silno za Turčijo, da bi ona premenila svoje sedanje razmere h kristjanskemu prebivalstvu.

Skupno delo evropskih držav je ostalo brez vspeha in roke Rusiji so še le zdaj razvezane. No iz tega še ne sledi, da bi Rusija precej morala vreči se v rolo razžaljenega junaka za čast Evrope. Kakor člen skupnosti evropskih držav Rusija ne more misliti, ka bi ona bila dolžna odgovoriti na odpoved Turčije drugače, nego druge evropske države, potem ne meneje ona ima ravno tako pravo za soboj, kakor vsaka druga evropska država: po brezvspešnih pregovorih konferenciji prisiliti porto, da omehča in zboljša osodo svojih slovanskih podložnikov, da s silo razveže jugoslovanski voz.

kedaj slišal ali sanjal. Mej drugimi bode imela njegova mati pisano čepico, kakor ona gospa, ki sta jo videla skozi okno; in na to se je Jerica prisrčno zasmijala. Prirojen jej je bil čut, da bi bilo smešno, ko bi majhena, mirna, ponižna udova hotela nositi pisan lišp na glavi. Dober okus je prirojen človeku in Jerici je bil res prirojen. Čutila je, da bi gospa Sullivanova ne bila več gospa Sullivanova, ko bi imela kaj na sebi, kar bi ne bilo priprosto, snažno in nežno in pa ponižno. — Viljem nij imel nikakoršnih sebičnih namenov. Blagosrčni deček nij govoril o nobeni reči, s katero bi samemu sebi postregel. Mislil je le za druge delati in od njih je pričakoval povračila. Srečna otroka! tako srečna, kot le otroci srečni biti morejo! Čemu vama je treba bogastva? Kaj potrebujeta več, nego uže imata? Uže imata, kar je vredno več, nego bogastvo in slava. Polna sta uže otročje vere in otročjega upanja. Z izredno domišljijo, še nikdar ne prevarjeno, zidata še iste gradove v oblake, katere je uže tisoč in tisoč otrok pred njima zidalo, in katere bodo otroci zme-

Poleg tega mora Rusija še pomisliti, da pri brezdejanji vseh evropskih držav ona sama mora in more uresničiti upanje jugoslovanskih držav in za to izbrati trenotek svojemu delu, kateri more biti najprimernejši za njen uspeh in gotovost njenega dela.“

(Konec prihodnjč.)

Posip pri Zidanem mostu.

Kakor smo uže včeraj kratko povedali, je posip zemlje na južno železnico blizo Zidanega mosta tako velikansk in strašen bil, da železnica ostane še več tednov zaprta, da si dela neprenehoma 300 vojakov in množico železnocestnih in rudarskih delavcev. Ko se je 16. t. m. posulo en del hriba Oslapeč na hiše pri železnici in pokopalo 13 ljudij, bili so precej na mestu politični komisar g. Kankovsky iz Celja, (kateri je neprenehoma še na mestu) župan g. Potočin s sinoma in rudarskega upravnega odbora adjunkt g. Bittner s svojimi delavci. Naredili so precej vkope v posip, da bi dokopali do hiš in izvlekli pod-sute ljudi ven. A našli so samo jednega mrtvega otroka, jedna pod zemljo živo ostalo kokoš in en del trupla podsute ženske. Do družih nijso mogli priti, ker prehitela jih je druga katastrofa.

18. jan. zvečer ob 3/4 10 namreč je gospod Bittner, kateri celih 48 ur nij spal, ampak neprenehoma pri svojih delavcih bil, slišal na hribu, od koder se je bil prvi plaz utrgal, od početka manjši potem pak vedno večji šum. Precej je vedel, da se bliža nov plaz in brzo ukazal delavcem bežati. Delavski mojster Janez Jenulj jih je vodil za skale, kjer so se rešili. Nekateri delavci so hoteli še orodje rešiti, te je g. Bittner z nevarnostjo lastnega življenja v beg silil. Komaj so bili na strani, ko je s strahovitim drčem masa zemlje in skal utrgala se na višini in napolnila grozno visok kraj, kjer so prej kopali, od-tisnila železnico, vrgla vse to zemljišče v globoko strugo Savinje in preko Savinje daleč na oni breg, tako, da je naenkrat voda bila visoko čisto zajezena.

Štirinajst ur je bila voda Savinja čisto zaprta in se je nabirala, kakor jezero vedno višje in višje, tako da je iz Metikejeve oljne fabrike odnesla 1000 centov olja (katero so ženske potem drug in tretji dan s korci po-

Savinji ob bregu lovile), v stanovanjih fabriških uradnikov so mēbli plavali v prvem nadstropji, most pri oljarnici se je vsled vodnega pritiska podrl. Prvi prekop na visokem nasutem na-turnem jezu je naredil rudarski podvzetnik g. Fritsch iz Trbovelj, ki še zdaj s 100 delavci dela. Od početka je voda začela odtekati po malem rovu na vrhu, a kmalu je mogočni vodni element prijel cel zemni jez in odnesel zemljo naprej, odjel na desnem bregu velike mase, a velikanske skale so ostale v strugi in te bode težko odstraniti. To se ve, da zdaj ne more nihče misliti na iskanje pokopanih ljudij. Niti ne ve se, kje bi bili, ker vse je izpremenjeno.

Na mesto sta bila prišla precej drug dan c. namestnik Kūbek in glavno komandujoči general Kuhn s spremstvom. — Ker se je bati še novega plaza, a še zdaj niti ne vedo, ali je mogoče tukaj dobiti po odkopu še fundament za železnico, ne da se škoda preračunati in ne povedati, kedaj se voznja odpre. Na hribu so straže, ki opazujejo, ali se zemlja še giblje. Pri najmanjšem znamenji po dnevi ima straža ustreliti in delavci doli beže na dve strani. Po noči pa imajo stražniki na gori baklje in jih morajo vihteti, če nevarnost zapazijo, delavcem v znamenje, da se reševajo.

Sploh se vprašuje: Kaj bi bilo, ko bi taka velikanska narurna katastrofa tako veliko železnico, kakor je južna, zaprla ob času vojske tako čisto, kakor je in ostane še zaprta zdaj pri Zidanem mostu?

Domače stvari.

— (Umrl) je in včeraj pokopan bil ka-teteh na tukajšnje ljudske šoli g. Fr. Boštijančič.

— („Slovenec“) od vtorka je bil od policije konfisciran.

— (Turgenjev,) slavni ruski romanopisec, katerega dva romana („Dim“ in „Pomladanski valovi“) sta tudi uže v naš slovenski jezik prestavljena, izdal je te dni nov roman z naslovom „Nov.“ Ruski časniki ga močno hvalijo.

— (Vabilo) k plesnemu venčku, katerega napravi Rojanska čitalnica dne 27. januarja 1877. Začetek ob 9. uri zvečer. Vstopnina je za ude in za neude 1 gld.

rom zidali do konca sveta. V veliki daljavi vidijo bliščeče stvari ter ne vedo, da so le lažnjivi prividki. Ti se vzdignejo in se svetijo in blišče, otroci pa odpro svoje oči na nje, prezirajo puste temne goličave, mej njimi razprostrte, ne vidijo potnih nevarnosti, in ne slutijo prepadov in zanj, v katere lahko zaidejo, temveč veseli korakajo dalje polni zupanja, da bodo dospeli do krasnega cilja. Blabogoslovljene naj bodo te zmote otroških let, če so zares take zmote! Modrijani tega sveta, ne odpirajte oči mladim vernim dušam! Ne brzajte jim od boga danih nad, ki jim bodo na njihovi zračni poti morebiti pomagale prek marsikaterega puščobnega mesta njihovega življenja. Te nade ne trpijo dolgo tudi v najboljšem primerljivi ne, zato jih ne brzajte, kajti ko hitro odmro, postane pot skozi življenje pusta in trda

Srčna radost, katero sta Viljem in Jerica vživala, izvirala je nekoliko brez dvombe iz nesebičnih in blagih čutov, kateri so ja prešinili. Kajti podoba je bila, da ju pri njihnjih načrtih nijso navajali in naganjali sebični na-

meni. Oba sta le hrepenela, da bi pripomogla k prijetnemu življenju svojih starejših prijateljev. Bil je krasen duh hvaležne ljubezni, ki je oba navdajal, duh, ki je bil prirojen obema čistima dušama. Pri Viljemu ga je po-božna odgoja tako okrepila, da mu je postal trdno načelo, pri Jerici pa je bil le goli čut; in gorje ubogej človeškej naravi, če jo vodijo le njene strasti! Uboga mala deklica je imela še druge, manj dobre lastnosti, in kdo jih nema? Če je prvi čut potreboval odgojevanje in okrepčanje, morali bi se bili zadnji izkoreniniti in pokončati.

Dospeli so zadnji svetilnik v tej ulici ter so se sedaj zavili krog opla. A komaj so prekorakali deset stopinj, ustavila se je je h kratu Jerica ter se je odločno branila iti dalje; zgrabivši Viljema za roko, skušala ga je pregovoriti, naj bi se še enkrat vrnila.

„Jerica, kaj pa je?“ rekel je Viljem; „ali si trudna?“

„Ne, o trudna nijsem! A dalje ne morem iti.“

„Zakaj ne?“

(Dalje prih.)

— („Kmetovalec“) piše: „V slogi je moč,“ s tem starim in resničnim pregovorom pozdravljam danes vse moje mi že znane čitatelje prejšnjega „Gospodarskega lista“ in one „Kmetovalca“. Zjedini smo se vsi sodelovalci obeh prejšnjih kmetijskih listov izhajajših v Gorici, da složno delamo na kmetijskem polju v korist našega naroda, da z zedinjenimi močmi pospešujemo njegov napredek v kmetijskem obziru, kateri je gotovo edini steber narodnega blagostanja. Naš namen je bil in vedno ostane, da podučujemo naš narod v onem, kar mu je koristnega in v čemer so ga drugi napredovalni narodi že davno prekosili. Le s podukom in marljivostjo bomo mogli doseči ono, kar smo do zdaj zamarili, naj si bode iz svoje malearnosti ali iz uzrokov, katerih se ogniti nismo mogli. Zatorej mora biti sedaj, ko smo si svesti, da moramo napredovati, ako nečemo materialno ne le zaostati ampak celo propasti, naša poglavitna skrb v tem, da drug drugzega podpiramo in podučujemo, naj si bode z dobrimi nasveti, ali s časopisi, kakor pri vsakih drugih prilikah. Radostno bomo zatorej odgovarjali na vprašanja, katera nam bodo naši g. čitatelji pošiljali, in jim svetovali, kolikor bode v naši moči. Zatorej uljudno prosim, naj se p. n. gospodje čitatelji našega lista zaupljivo obračajo do uredništva „Kmetovalca“ z vsakojakimi vprašanji v kmetijskih zadevah, na katera se jim bode točno v vsakem prihodnjem listu odgovarjalo. Ob enem pa ponavljam prošnjo na naše sodelovalce in dopisnike, da nas tudi dalje še podpirajo s svojimi dopisi. P. n. gosp. posestnike, č. duhovnike in g. učitelje, kakor vse prijatelje kmetijstva pa uljudno vabimo, da nas sicer v lepem in prijetnem ali tudi zelo težavnem delu podpirajo z obilnim naročevanjem. List bode izhajal 15. in 30. vsacega meseca, ilustriran. Cena mu je: za celo leto 3 gld. za pol leta 1 gld 60 kr. Naročnina se pošilja g. Rihardu Dolencu, vodji vino- in sadjerejske šole na Slapu pri Vipavi, rokopisi pa uredništvu lista v Gorici. Še enkrat ponavljam na vse prijatelje kmetijstva, katerim je blagor našega naroda na srcu, uljudni poziv: „Podpirajmo drug drugzega, kajti le z družinimi močmi nam bode mogoče povzdigniti našo narodno čast in narodov napredek.“

Razne vesti.

* (Srbsko šolstvo.) Srbska vlada izdala je statistični pregled šolstva v kneževini Srbski koja ima 1.200.000 stanovnikov. Poleg tega pregleda bilo je l. 1873, 1 vseučilišče s 17 profesorji i 196 slušalcev, 1 bogoslovna šola z 11 profesorji in 279 dijakov, 17 gimnazij s 95 profesorji in 1186 dijakov, 11 realk z 49 profesorji i 549 dijakov, 1 učiteljske z 11 učitelji in 59 pripravniki, 1 viša dekliška šola z 26 učiteljicami i 238 učenkami, 507 narodnih šol s 627 učitelji i 22.756 učenci. V obče more se vzeti 1 šola s 44 otroci in 1 učitelj z 32 učenci.

* (Najboljši zrnje za seme je ono), katero je naj bolj debelo. Rastlina spočetka svojega razvitka dobiva prvo hrano v zrnu samem. Zrnje pa ima tem več hrane v sebi, čim bolj je debelo. Zatorej naj se za seme rabi le popolno zrelo in debelo zrnje, kajti čim krepkeje postane rastlina precej spočetka, tem laglje in krepkeje se bode tudi kasneje razvijala.

* (Pobegnil) je iz Djakova davkar Russi, in v blagajnici so našli 40.600 gold. pomanjkanja. Z eraričnim denarjem pa so zginili tudi depozitni in pupilarni. Russi si je

z goljufijo napravil 100.000 gold. premoženja, katero je pa dal nedavno svoje hčeri, potem pa pobegnil v Bosno.

* (Lov na divje živali.) 18. t. m. je bil v gozdu Topoljaku na Hrvatskem lov na volkove; ustrelili so tri volkulje, enega volka in osem lisic. Pobilo se je leta 1876 vsega skupaj v Lekeniku 6 volkov, v Ravniku 8 volkov in 11 lisic, v Topolovci 4 volkovi in 8 lisic. Ker povsodi voda stoji in se volkovi zaradi parjenja shajajo, bode še večkrat lov na te zverine, ki vedno toliko škode napravljajo.

* (Velik požar.) 29. decembra preteklega leta bil je v Jedu, glavnem mestu japonske države strašan ogenj. 20.000 hiš je zgorelo, na 10.000 ljudi nema iti kam pod streho, 50 jih je zgorelo, mnogo pa se jih je obžgalo. Tudi novo poslopje avstrijskega poslanca je popolnem pogorelo, ki nij rešil nič, nego voz pa nekaj srebrnine. A japonska vlada mu je v oškodovanje hitro poslala — dvanajst stolov, katerih dva sta celo — lakirana.

Tržna poročila.

Z Dunaja 20. januarja: Vreme tudi ta teden nij bilo zimsko; na nekaterih krajih ozimna začenja rasti, in res se je bati, kaj bo, če slana pride. Žito je v cenah nekoliko malega palo. Ječmen so za eksport precej kupovali. — Pšenice se je prodalo 20.000 metr. centov po 12 gold. 14 kr. do 13 gold. 70 kr. — Rež se nij nič pocenila, pa prodali so je jako malo. — Ječmena se je nad 100.000 metr. centov izpečalo, večidel lepe sorte, in poskočil je za 30—40 kr. Bil je po 9 gold. 40 kr. do 10 gold. 70 kr. — Koruza je imela malo kupcev, sicer vse, kakor zadnjič. — Oves so le konsumenti nekoliko kupovali in so dajali zanj po 8 gold. 40 kr. do 8 gold. 50 kr. — Tudi moka je ostala pri cenah onega tedna.

IZ TREBNJEGA.

Iz Trebnjega. Peštansko zavarovalno društvo je Trebanjske srenji v podporo k pripravi požarnega orodja podarilo 15 gold. — za katero darilo se spodobno zahvaljuje županija v Trebnjem.

Tomšič Emanuel, župan.

Umrli v Ljubljani

od 18. do 22. januarja:

Marija Pindur, otrok fabriške delavke, stara 2 leti 10 mes., na tržaški cesti št. 77, za vodenico. — Matija Skrbinec, žganjar in posestrik, star 38 let, na Poljanah št. 28, naglo za krvotokom iz pljuč. — Johana Mulhar, hiš. pos. stnica, 56 let, v Krakovem št. 55, za črevnim protinom. — Marijeta Schneider, hči osobenjaka, 27 l., v bolnici za razsedenjem krvi. — Ana Čič, vdova tržnega ogleda, 51 let, v bolnici, za rakom. — Ignac Hauptman, mastilec, st. 48 let, v bolnici, za pljučno tuberkulozo. — Jakob Cesar, osobenjak, star 62 l., v bolnici za črevnim katarom. — G. Franc B. štančič, katehet, st. 43 l., v semeniški ulici št. 2, za vodenico. — Matej Kalčič, delavec, star 75 l., v bolnici, za naduho. — France Lavrič, nadzornik otrok, star 14 mes., na oljnih št. 41, za davico.

Dunajska borza 23. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 80
1860 drž. posojilo	113 —
Akcije narodne banke	806 —
Kreditne akcije	142 30
London	124 60
Napol.	09 94
C. k. cekini	5 92
Srebro	116 80

Lepa vila

s hlevi, na tržaški cesti, krasno ležeča, blizu fabrike za tobak, se po ceni prodaje.

Natančneje poroča o tem administracija tega lista.

(416—14)

Notarski kandidat,

kateri je dvakrat substitut bil, išče službe v kakem mestu ob železnici. Adresa pri opravištvu „Slov. Naroda“.

(16—1)

Štev. 882.

(10—3)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1877 se začne 18. januarja t. l., in sicer za vse pse brez izjeme. Posestniki psov naj si najdalje do 1. februarja t. l. preskrbé marke, za katere plačajo pri mestni blagajnici takso 2 goldinarjev.

Z ozirom na §. 14 izvrševalnih pravil za pobiranje pasjega davka se vsi lastniki psov opominjajo, da o pravem času takso vplačajo, ker od dne 1. februarja t. l. naprej bodo vsi oni psi, kateri se na ulicah dobijo in nemajo za letos veljavne marke takoj od konjača polovljeni.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 16. januarja 1877.

zelo bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescieri du Barry

v Londonu.

30 let nje je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicinske stroškov; zdravi vse bolezni v telodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze, naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žila, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, obožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
markize de Bréhan a mnogo drugih izmenitnih lekov, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Irešlo je tje sedem mesecev, od česar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled pravih i čutničnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalescieri pričel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescieri poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav cenó in okusno hrano, kot najboljše pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsed neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujsanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenutek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescieri in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescieri zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujsanju.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Revalescieri je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, ko pri zdravih.

Revalescieri puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 3 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescieri-Biscuiten v puščah in Revalescieri-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wals-
Theresen-št. 6, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerjakih trgovcih; tudi razpošilja du-
najska hiša na vse kraje po poštnih nakazilih ali poizetjih. V Ljubljani Ed. Šanr, J. Svoboda,

lekar pri „zlatem oriu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (68)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.